Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-1037
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. A.M. Morssinkhof, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 29 augustus 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Achmea Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Apeldoorn, handelend onder de naam HEMA I. Services, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak	: 16 december 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

Autoverzekering. Schending medewerkingsplicht. Verval van dekking. Verzekeraar heeft dekking voor schade na een aanrijding geweigerd, omdat Consument geen volledige medewerking heeft verleend aan het onderzoek door de plaats van het ongeval te verlaten. De Commissie oordeelt dat Consument alcoholonderzoek feitelijk onmogelijk heeft gemaakt en dat Verzekeraar hierdoor in een redelijk belang is geschaad. Verzekeraar mocht dekking afwijzen.

1. De procedure

1.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van Consument; 2) de aanvullende stukken van Consument van 23 november en 5 december 2019; 3) het verweerschrift van 14 januari 2020 en de aanvulling daarop van 17 januari 2020; 4) de repliek van Consument en 5) de dupliek van Verzekeraar.

1.2 De Commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 Consument en Verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 6 oktober 2018 was Consument met zijn BMW [type] betrokken bij een aanrijding. Consument had voor zijn auto een verzekering met all-risk dekking afgesloten bij Verzekeraar. Verzekeraar heeft dekking van de schade aan de auto als gevolg van de aanrijding afgewezen, omdat Consument de plaats van het ongeval heeft verlaten en onvoldoende medewerking heeft verleend aan de schadeafhandeling.

De klacht en vordering

2.2 Consument kan zich niet vinden in de dekkingsafwijzing van Verzekeraar. Van onvoldoende medewerking aan het onderzoek is geen sprake. Hij was erg geschrokken van het ongeval en heeft de ongevalslocatie in paniek verlaten toen de politie na 20 minuten nog niet ter plaatse was. Zijn bijrijder is wel op de ongevalslocatie gebleven en Consument heeft hem gevraagd om zijn gegevens door te geven aan de politie. Ook heeft Consument enkele uren na de aanrijding bij een politiebureau voor een dichte deur gestaan en heeft hij gebeld met de politie. Consument had bovendien niet te veel gedronken en is door het OM ook nooit verdacht van rijden onder invloed. Consument wil dat Verzekeraar alsnog de schade aan de auto van € 14.700,00 uitkeert.

Het verweer

2.3 Verzekeraar heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van Consument. Voor zover relevant zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De Commissie is van oordeel dat de vordering van Consument moet worden afgewezen en zal dit hierna toelichten.

De verplichtingen van Consument op basis van de verzekeringsvoorwaarden en de wet

3.2 Verzekeraar weigert uitkering met een beroep op de volgende verzekeringsvoorwaarden waarvan de toepasselijkheid niet door Consument is betwist:

> *"12.1.5: U moet meewerken aan alles wat wij doen om de schade af te handelen. En u mag niets doen wat nadelig is voor ons.*
> *[…]*
> *13.1: U krijgt geen vergoeding als u zich niet aan de regels hierboven houdt. En als dat nadelig is voor ons. U krijgt ook geen vergoeding als u niet eerlijk tegen ons bent geweest. Of als u niet de juiste informatie heeft verstrekt."*

3.3 Verzekeraar doet ook een beroep op artikel 7:941 BW. Hierin staat:

> *"2. De verzekeringnemer en de tot uitkering gerechtigde zijn verplicht binnen redelijke termijn de verzekeraar alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen welke voor deze van belang zijn om zijn uitkeringsplicht te beoordelen*
> *[…]*
> *"4. De verzekeraar kan het vervallen van het recht op uitkering wegens niet-nakoming van een verplichting als bedoeld in de leden 1 en 2 slechts bedingen voor het geval hij daardoor in een redelijk belang is geschaad."*

3.4 Op grond van artikel 12.1.5 van de verzekeringsvoorwaarden en artikel 7:94 lid 2 BW moest Consument volledige medewerking verlenen aan het onderzoek van Verzekeraar naar het ongeval. Uit artikel 7:941 lid 4 BW blijkt dat Verzekeraar dekking mag weigeren bij niet-nakoming van die verplichting wanneer hij hierdoor in een redelijk belang is geschaad.

Consument heeft geen volledige medewerking verleend

3.5 Duidelijk is dat de auto van Consument en de aanhanger van de tegenpartij door de aanrijding zwaar beschadigd waren. Bovendien was mogelijk sprake van letsel bij de bijrijder van Consument. Uit het proces-verbaal van bevindingen van 7 oktober 2018 in het politiedossier blijkt dat hij na het ongeval heeft verklaard dat hij even buiten westen is geweest en dat hij last had van zijn rechteroog en hoofd. De GGD heeft hem voor verder onderzoek vervoerd naar het Sint Franciscus Gasthuis in Rotterdam. Bij een ongeval met dergelijke gevolgen ligt het voor de hand dat onderzoek zich ook richt op alcoholgebruik. Dat geldt zeker nu niet ter discussie staat dat Consument alcohol had gedronken. Consument heeft tijdens zijn verhoor door de politie op 7 januari 2019 verklaard dat hij *"een glaasje whiskey en een biertje"* had gedronken.

3.6 Voor onderzoek naar alcoholgebruik is over het algemeen een bloed- of ademonderzoek noodzakelijk. Dat moet snel na een ongeval worden gedaan. Consument heeft de plaats van het ongeval verlaten terwijl hij wist dat de politie onderweg was. Eenmaal ter plaatse heeft de politie telefonisch contact gehad met de vriendin van Consument. Hierover staat in het proces-verbaal van bevindingen van 7 oktober 2018:

"Ik hoorde dat [vriendin van Consument] zei: "ja ik heb hem inderdaad meegenomen en naar huis gebracht aan [adres] omdat hij erg overstuur was.
Hierna heb ik [vriendin van Consument] verzocht om samen met de bestuurder van de BMW weer zo snel mogelijk terug te komen naar de [adres], zijn de plaats van de aanrijding. Hierop hoorde ik dat [vriendin van Consument] zei: "Ja is goed wij komen er zo snel mogelijk aan."

3.7 Consument is vervolgens echter niet teruggekeerd naar de ongevalslocatie. Hij is ook niet thuisgebleven om zich beschikbaar te houden voor de politie.

3.8 Voor zover Consument enkele uren na de aanrijding bij een politiebureau voor een dichte deur heeft gestaan, is dat niet relevant. Daarmee werd de politie immers hoe dan ook niet bereikt, terwijl er andere manieren waren om met de politie in contact te komen. Consument stelt weliswaar dat hij zich vervolgens telefonisch heeft gemeld bij de politie, maar uit het proces-verbaal van bevindingen van 1 mei 2019 in het politiedossier blijkt dat dit niet is geregistreerd in het politiebedrijfsprocessensysteem. De Commissie gaat er daarom van uit dat Consument niet zelf heeft gebeld met de politie om zich te melden. Daarmee heeft Consument onderzoek naar alcoholgebruik feitelijk onmogelijk gemaakt.

3.9 Consument heeft nog aangevoerd dat hij de ongevalslocatie in paniek heeft verlaten. De Commissie merkt daarover op dat het begrijpelijk is dat Consument geschrokken was van het ongeval. Hij licht echter niet toe dat hij zo geschrokken was dat hij niet meer rationeel kon handelen. Als dat laatste zo was geweest, zou men ook verwachten dat zijn zus en vriendin – die naar de ongevalslocatie waren gekomen om Consument te ondersteunen – de regie zouden hebben overgenomen. Dat is niet gebeurd, althans niet op een manier waarop onderzoek naar de toedracht van het ongeval en alcoholgebruik mogelijk is gemaakt. De Commissie gaat er daarom vanuit dat Consument er bewust voor moet hebben gekozen om de ongevalslocatie te verlaten, om niet terug te keren toen de politie daar om vroeg en om niet thuis te blijven zodat de politie hem ook daar niet kon vinden.

3.10 Consument heeft dus geen volledige medewerking verleend aan het onderzoek naar het ongeval. Daarmee heeft Consument niet voldaan aan zijn verplichtingen volgend uit artikel 12.1.5 van de verzekeringsvoorwaarden en artikel 7:941 BW. Zie Rechtbank Midden-Nederland 25 maart 2015, ECLI:NL:RBMNE:2015:1828.

Verzekeraar is in een redelijk belang geschaad

3.11 Door de plaats van het ongeval te verlaten en een alcoholonderzoek feitelijk onmogelijk te maken, heeft Consument Verzekeraar benadeeld. Verzekeraar is geschaad in zijn belang om zelf te onderzoeken wat er is gebeurd en om niet uit te keren wanneer alcoholonderzoek zou hebben uitgewezen dat Consument te veel had gedronken.

3.12 Consument heeft gesteld dat hij niet te veel heeft gedronken en daar ook nooit van is verdacht. Begrijpt de Commissie het goed, dan wil Consument hiermee zeggen dat Verzekeraar niet in een redelijk belang is geschaad doordat er geen alcoholonderzoek heeft plaatsgevonden. De Commissie zou Consument hierin kunnen volgen wanneer op een andere manier kan worden vastgesteld dat Consument niet te veel had gedronken. Maar het probleem is nu juist dat niet mogelijk is.

3.13 Dat Consument nooit is verdacht van rijden onder invloed betekent op zichzelf niet dat hier geen sprake van was of kan zijn geweest. Getuigen kunnen alleen verklaren over wat Consument in hun bijzijn heeft gedronken.

Daarbij kan de bijrijder van Consument niet uitsluiten dat Consument op de dag van de aanrijding meer dan twee drankjes had gedronken. Tegenover het door Verzekeraar ingeschakelde Bureau [naam bureau] heeft de bijrijder op 4 juni 2019 verklaard:

"U vraagt mij of [Consument] en ik alcoholhoudende drank en of drugs hadden gebruikt. Antwoord: Ik weet zeker dat [Consument] maar twee biertjes had gedronken en dat hij geen drugs had gebruikt.

U vraagt mij of wij tijdens het werk in de woning van [Consument] ook bier hadden gedronken. Antwoord: Dat zou kunnen. Dat doen we wel eens, maar ik ben daar heel vaak wezen helpen, dus ik weet niet meer hoe dat die dag is gegaan."

3.14 Van belang is bovendien of meer of minder dan de standaardhoeveelheid van een bepaalde drank is gedronken. Ook daar is echter niet alles mee gezegd. Het alcoholpromillage in het bloed kan na dezelfde alcoholconsumptie per persoon verschillen.

3.15 Of Consument niet meer had gedronken dan toegestaan bij deelname aan het verkeer had dus alleen met alcoholonderzoek kunnen worden vastgesteld. Het nadeel dat Verzekeraar lijdt doordat dit onderzoek door Consument feitelijk onmogelijk is gemaakt, is voldoende klemmend om het verval van het recht op uitkering aan te verbinden. Zie Rechtbank Midden-Nederland 25 maart 2015, ECLI:NL:RBMNE:2015:1828.

3.16 De conclusie is dat Verzekeraar het recht had om dekking van de schade af te wijzen. Alles wat partijen voor het overige hebben gesteld, kan niet tot een andere conclusie leiden. De vordering van Consument wordt afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening wanneer wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het Reglement van de Commissie van Beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.